
Telakowskiej Wandy

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Nowe Miasto

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

Rok utworzenia nazwy: 2011

Opis

Wanda Barbara Telakowska (1905-1985) - artysta plastyk, specjalistka w zakresie wzornictwa przemysłowego. Urodziła się w Sosnowcu, jednak kształciła w Warszawie: najpierw w gimnazjum im. Cecylii Plater-Zyberkówny (pod kierunkiem Stanisława Noakowskiego - matura rocznik 1923), później ukończyła Pedagogiczny Kurs w Szkole Sztuk Pięknych (1927) a następnie tamże studia z zakresu malarstwa i grafiki (1931, tytuł profesora nadzwyczajnego w 1957 roku). W latach 1931-45 uprawiała głównie grafikę warsztatową (w szczególności drzeworyt barwny), za co otrzymała złoty medal na konkursie we Florencji (1935) i Wystawie Sztuki Dekoracyjnej w Paryżu (1937). Była też nauczycielką rysunku, kompozycji, reklamy oraz metodyki nauczania rysunku w szkołach zawodowych (Kursy Korespondencyjne Żeńskich Szkół Zawodowych, Wyższy Kurs Nauczycielski oraz Państwowe Seminarium i Pedagogium im. S. Konarskiego) a w latach 1938-39 wizytatorem szkolnictwa artystycznego z ramienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Zainicjowała również opiekę państwa nad wzornictwem a także rozpoczęła badania nad powiązaniem twórczości ludowej z rodzimym charakterem wzornictwa przemysłowego. Podczas okupacji hitlerowskiej zaangażowała się w tajne nauczanie, w tym technik liternictwa oraz reklamy w Liceum Handlowym im Roeslerów. Po wojnie zajęła się głównie organizacją wzornictwa w przemyśle lekkim, meblarskim, szklarskim oraz ceramicznym. W 1947 roku została dyrektorem Biura Nadzoru Estetyki Produkcji, po trzech latach przekształconego dzięki jej staraniom w Instytut Wzornictwa Przemysłowego, pełniąc w nim obowiązki dyrektora ds plastycznych oraz naukowo-badawczych. Zmuszona do rezygnacji z pełnionej funkcji w 1968 roku, pozostała w nim samodzielnym pracownikiem naukowym a przez jakiś czas również kierownikiem zespołów projektowych. Była członkiem m.in. Związku Polskich Artystów Plastyków, za swoją działalność odznaczoną Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Komandorskim oraz Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Wspólnie z Tadeuszem Reindlem opublikowała książki "Kultura plastyczna w życiu codziennym", "Problemy wzornictwa przemysłowego", samodzielnie zaś "Twórczość ludowa w nowym wzornictwie", "10 lat Instytutu Wzornictwa Przemysłowego", "Rola wzornictwa przemysłowego w kształtowaniu kultury społeczeństwa", "W kręgu chłopskiej kultury: inwencja ludowa we współczesnej wytwórczości" oraz tom wspomnień "Wzornictwo moja miłość". Jej prace znajdują się m.in. w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie (przekazała tu swoją prywatną kolekcję), Ossolineum we Wrocławiu, Muzeum Sztuki w Łodzi, Bibliotece Jagiellońskiej a także w Victoria and Albert Museum w Londynie. Przez wiele lat mieszkała w kamienicy przy ul. Grójeckiej 45. Przyjaźniła

się z Ireną Krzywicką, Antonim Słonimskim oraz Jarosławem Iwaszkiewiczem. Pod koniec życia powoli traciła wzrok. Zmarła w Warszawie.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 2011.10.20
